

„Keby som to bol vedel, možno by som nebol emigroval“

Václav Rajlich pochádza z
Tábora. V roku 1980 emigroval
so svojou rodinou z
Československa. Usadil sa v
USA, kde v súčasnosti prednáša
informatiku na Wayne State
University v Michigane. Tohto
roku sa zúčastnil na svätej omši
v Týnskom chráme, pri
príležitosti sviatku svätého
Josemaríu, zakladateľa Opus
Dei.

22.07.2014

Václav Rajlich pochádza z Tábora. V roku 1980 emigroval so svojou rodinou z Československa. Usadil sa v USA, kde v súčasnosti prednáša informatiku na Wayne State University v Michigane.

Tohto roku sa zúčastnil na svätej omši v Týnskom chráme, pri príležitosti sviatku svätého Josemaríu, zakladateľa Opus Dei.

Aké máte pocity z tohto stretnutia v Týne?

Bol som veľmi príjemne prekvapený. Najskôr som si kládol otázku, prečo je táto omša v takom veľkom kostole. Ale mal som problém nájsť si miesto na sedenie, pretože som sa trochu oneskoril. Kostol bol plný. Biskup mal

veľmi peknú kázeň. Bolo to veľké a príjemné prekvapenie.

Stretol som niekoľko známych ľudí, napríklad jedného profesora z Matematickej Fakulty UK, jednu známu pani. Ľudí, ktorých som ani nečakal, že ich tam stretnem.

Ja som z Československa odchádzal ešte za bolševika, keď som si vôbec ani len nedokázal predstaviť, že sa tu niečo takéto uskutoční. To je jedna z takých vecí, ktoré ma v živote prekvapili, že to tu takto dopadne. Keby som to bol vedel, možno by som ani nebol odišiel.

Odišli ste v 80. rokoch minulého storočia. Prečo? Bolo to jednoduché rozhodnutie?

K môjmu odchodu došlo v roku 1980. Bola to neplánovaná, avšak veľmi ťažká záležitosť. Dostal som sa zhodou okolností do Líbye, potom som z Líbye emigroval cez Maltu do

USA. Vtedy to vyzeralo tak, že buď tu budú komunisti navždy, alebo že to skončí nejakým hrozným spôsobom. Preto som to riešil takto.

Ako vnímate zmeny, ktoré sa odvtedy odohrali?

Dnes to poriadne nedokážem ani domyslieť, ako to vôbec takto mohlo dopadnúť. Kostol plný ľudí, sympatizujúcich s Dielom, to je iný svet, nepredpokladal som, že niečo takéto ešte zažijem.

Ako ste sa dostali do kontaktu s Dielom?

Keď som sa dostal do Ameriky, prijal som túto krajinu za svoju novú vlasť, ale veľmi rýchlo vyšlo najavo, že je to stále to slzavé údolie, aj keď trochu iného druhu. V tom období som začal hľadať zmysel života. A našiel som ho v Božom Diele (lat. „Opus Dei“).

Manželka sa na to spočiatku pozerala s veľkými rozpakmi, ale po čase ma

priamo posielala na rôzne aktivity Diela, na duchovné obnovy, keď cítila, že začínam byť protivný. Aby som znovu načerpal tú silu ku každodennému duchovnému boju.

Je Opus Dei v Amerike iné?

V Amerike som navštívil niekoľko centier. Tie domy zvonku vyzerajú ináč, ale keď vstúpite dovnútra, všetko je rovnaké. Nech už idem do kaplnky v Prahe, alebo v Southbende, je to ten istý dojem. Ten duch Diela v Amerike je v podstate rovnaký ako v Česku. Dokonca sa Dielo stretáva s podobnými problémami v oboch krajinách. V súčasnosti je to materializmus a relativizmus. To sú najväčšie prekážky v Amerike, a asi aj tu.

Najväčšou úlohou Opus Dei je žiť v Božej prítomnosti, rozvíjať apoštolát, apoštolát priateľstva, aby sa to posolstvo Opus Dei ďalej šírilo. Odhadnúť, čo sa dá, a čo sa nedá

komu povedať, v rôznych situáciách.
To je najväčšia úloha pre laika v USA.

Čo ešte môže Dielo prinášať?

Jedným z dôležitých aspektov je prenesenie katolíckeho myslenia do súčasnej kultúry. Naša krajina prešla viacerými ideológiami, nacionalizmus, potom prišiel socializmus a komunizmus, dnes liberalizmus.

Všetky tieto ideológie za sebou zanechávajú hrozné trosky. A práve Dielo, ktoré ponúka nové ponímanie katolicizmu, spôsob, akým laici môžu žiť svoju katolícku vieru v prostredí, ktoré je zaťažené týmito najrôznejšími problémami, tak myslím, že tam môže zohrať obrovskú rolu.

Osobne sa domnievam, že veľká časť spoločnosti má po Diele hlad. Pretože ľudia videli tú devastáciu, ktorú obnášajú tieto ideológie, chcú sa

jednoducho vrátiť k viere. Ale tá viera musí byť zasadená do súčasnej kultúry, nemôže to byť viera zasadená do kultúry pred sto rokmi, ani do kultúry o sto rokov v budúcnosti. Musí byť v dnešnej kultúre a Dielo ponúka katolíckemu laikovi ako žiť v dnešnej spoločnosti. A to sa mi zdá ako obrovsky cenná vec, ktorú Dielo prináša. A ja jednoducho dúfam, že v Čechách sa nájdu ľudia, ktorí to pochopia, a budú schopní túto novo inkulturovanú vieru žiť.

Ako vnímate dnešnú situáciu v Čechách?

Situáciu v Čechách by som charakterizoval takto. Komunizmus hlbokým spôsobom zranil množstvo ľudí. Ľudia zabudli na ľudské čnosti, a to je až dodnes vidieť. Teraz zažívame proces pomalého hojenia. Ľudia očakávajú, že všetko bude prebiehať omnoho rýchlejšie,

jednoduchšie. Ja si myslím, že Dielo v tom môže zohrať svoju rolu, pretože tá spoločnosť sa potrebuje vrátiť k čnostiam.

K čnostiam ako je pravdovravnosť, poctivosť, pracovitosť, vzájomná tolerancia. Tieto čnosti boli za komunizmu nejakým spôsobom potlačené. Dielo tu môže zohrať obrovskú úlohu. Naučiť ľudí znovu žiť život čností. Veľmi ma potešil ten plný kostol. To, že budú existovať ľudia, ktorí tieto čnosti prinesú späť do spoločnosti. A to aj ľuďom, ktorí tieto čnosti nepoznajú, a považujú ich dokonca za nezmyselné.

Dúfajme, že sa tieto čnosti vrátia späť, tak ako tu snáď kedysi boli, a myslím si, že je to na dobrej ceste.

Sledujete aj vývoj Diela tu v Čechách?

Ja som bol v kontakte s Dielom tu v Českej republike od začiatku.

Pôvodne tu bol pán Beck (Robert Beck), ktorý cestoval z Viedne, a s ním som sa dobre poznal. Môj otec tiež navštevoval rôzne aktivity Diela. Po jeho smrti som v občasnom kontakte s Dielom v Čechách prostredníctvom mailu, alebo cez telefón. Niekedy, keď som tu, zájdem do centra na spoved', alebo na krúžok. Ten vzťah je teraz taký čiastkový, pretože už nie je potrebné, aby som sem cestoval tak často ako kedysi.

Ako ste informovaný o Diele v Čechách?

Tie správy z Čiech sú len také občasné. Ale dnes si je možné všetko nájsť na internete. Sledujem český web Opus Dei. Viem celkom dobre, čo sa v Čechách deje, vďaka moderným technológiám.

Čo by ste odkázali ľuďom, ktorí sú v kontakte s Opus Dei

Vám, ktorí ste v kontakte s Dielom tu v ČR, prajem vytrvalosť. Myslím, že je to dôležitá čnosť v tejto situácii, aj keď to pre mnohých ľudí môže byť niečo náročné. Ale jednoducho sa oplatí vydržať. Som členom Diela už vyše 20 rokov, a ak niečo ľutujem, tak je to to, že ním nie som už dlhšie.

Máte nejakú spomienku na dona Álvara del Portillo, ktorý bude tohto roku blahorečený?

Raz navštívil Chicago, kde mal s nami stretnutie v Midwest (škola v Chicagu). Najviac ma na ňom zaujala jeho odovzdanosť Dielu, ktorá z neho vtedy priam sálala. Všetko čo povedal, bol veľmi presvedčivé.

Niekedy sa mi zdal trochu prísny, keď hovoril o očakávaniach, ktoré mal. Povedal som si vtedy, že od nás veľa očakáva. Tá úloha je ale veľká, a je to pochopiteľné.

Je vám smutno za Prahou?

Tá krásna Praha je samozrejme len jedna zo spomienok. Minulý víkend som bol na stretnutí mojej širšej rodiny v malej dedinke Dírná, pri Soběslavi, kde školáci ešte aj dnes zdravia ľudí na ulici.

Spomienky sú krásne, ale predsa len v Amerike mám synov, takže proste ten návrat, aj keby bol v mnohých veciach krásny, už asi nie je možný. Som rozdelený na také dve časti, ale plánujem, že žiť budem v Amerike. To krásne prostredie nie je tá najdôležitejšia vec.

Sledujete hokej?

Prakticky nie, bohužiaľ. Naposledy som sledoval hokejové prenosy z Nagana. Ale to je už pekne dávno za nami.

opusdei.cz

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/sk-sk/article/keby-som-
to-bol-vedel-mozno-by-som-nebol-
emigroval/](https://dev.opusdei.org/sk-sk/article/keby-som-to-bol-vedel-mozno-by-som-nebol-emigroval/) (07.08.2025)